

Kohtuasi C-635/21

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

15. oktoober 2021

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Finanzgericht Bremen (Bremeni maksukohus, Saksamaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

18. august 2021

Kaebaja:

LB GmbH

Vastustaja:

Hauptzollamt D

Finanzgericht Bremen

[...]

Kohtumäärus

Kohtuasjas

LB GmbH

– kaebaja –

[...]

versus

Hauptzollamt D

– vastustaja –

seoses tolliga (sealhulgas tollitariifistikuga)

tegi Finanzgericht Bremeni (Bremeni maksukohus) 1. kolleegium 18. augusti 2021. aasta kohtuistungil põhjal järgmise [...] kohtumääruse:

- I. Menetlus peatatakse, kuni Euroopa Kohus teeb eelotsusetaotluse kohta otsuse.
- II. Euroopa Kohtule esitatakse ELTL artikli 267 teise lõigu alusel järgmine eelotsuse küsimus:

Kas kombineeritud nomenklatuuri, mis sisaldub nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT 1987, L 256, lk 1; ELT eriväljaanne 02/02, lk 382) I lisa (muudetud komisjoni 28. oktoobri 2016. aasta rakendusmäärusega (EL) 2016/1821, millega muudetakse tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühist tollitariifistikku käsitleva nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa (ELT 2016, L 294, lk 1)), tuleb tõlgendada nii, et põhikohtuasjas vaidlusalune ja käesolevas määruses täpsemalt kirjeldatud niinimetatud lebokott (*air lounge*) tuleb klassifitseerida alamrubriiki 9401 8000?

[...] [edasikaebamise kord]

Põhjendused

I.

- 1 Menetlusosaliste vahel on vaidlus lebokoti (*air lounge*) õige klassifitseerimise üle.
- 2 Kaebaja importis lebokotid Hiinast 2017. aasta juulis ja deklareeris need vabasse ringlusse lubamiseks kombineeritud nomenklatuuri (edaspidi „KN“) koodide 9404 9090 00 0 ja 3926 9092 90 0 alla. Esmalt kaup vastavalt deklaratsioonile vabastati, kuid ühtlasi võeti sellest vaatluse tegemiseks proov.
- 3 Lebokott on teatavat liiki õhkmadrats, millel on plastkilest sisekumm ja tekstiilist väliskate, mis on ühenduskohtades omavahel kokku õmmeldud nii, et õhk pääseb kahte kambri. Lebokoti täitmiseks õhuga tõmmatakse seda nii, et avatud ots on ees, kiiresti ja ühtlaselt läbi õhu ning seejärel suletakse ava kiiresti seda mitu korda keerates ning lõpuks tõmblukuga. Kahe eraldi kambri vahele tekib lohk, kus saab istuda või lamada. Lebokoti stabiilsus oleneb sellest, kui suurel määral on see õhuga täitunud. Kaebaja avaldas 18. augusti 2021. aasta kohtuistungil, et pärast õhuga täielikku täitumist kaotab lebokott mõne tunni jooksul nii palju õhku, et see mõjutab stabiilsust, ja kott tuleb uuesti õhuga täita.
- 4 Kohtuistungil tuvastas eelotsusetaotluse esitanud kohus õhuga täidetud lebokoti vaatluse teel, et sellel saab – ilma et see ümber läheks – istuda, kui põlved kõverdada ja istuda – koti pikisuuna suhtes – keskel suunaga vasakule või paremale ja hoida jalad maas. Kui aga sirutada jalad ette välja, siis hakkab lebokott kõikumama ja istuja vajub ettepoole. Ka jala üle põlve panemine muudab istumisasendi ebastabiilseks. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul on lebokotil ilma ümber minemata või alla libisemata keeruline istuda rätsepistes.

Seevastu saab lebokotil võtta stabiilse istumisasendi, kui asetada üks jalg maha lebokotist vasakule ja teine lebokotist paremale, see tähendab istuda lebokotil ratsutamisasendis. Selline istumisasend on stabiilne siiski üksnes seni, kuni jalad hoitakse maas.

- 5 Kaebaja imporditud kolme toote puhul on kõigil sisekummiks kasutatud plast 100–110 grammi raskem kui tekstiilkate. Tekstiili hind on plastkile hinnast kõigi kolme toote puhul 0,07–0,08 Ameerika dollarit (USD) kõrgem.
- 6 Bildungs- und Wissenschaftszentrum der Bundesfinanzverwaltung (Saksamaa Liitvabariigi rahandusministeeriumi haridus- ja teaduskeskus) koostas [...] 2018. aastal klassifitseerimise ekspertarvamuse ja asus seisukohale, et vaidlusalused lebokotid tuleb klassifitseerida KNi koodi 6306 9000 90 0 alla (kolmandast riigist pärit kaup, mille suhtes kohaldatakse tollimaksu määrat 12%). Tuginedes ekspertarvamusele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik, artiklile 101 koostoimes artikli 105 lõikega 4, tegi vastustajaks olev tolliamet (edaspidi „vastustaja“) [...] 2019. aastal maksuotsuse vaidlusaluse impordi eest täiendava tollimaksu tagantjärele sissenõudmiseks summas [...] eurot. Kaebaja vaide jättis vastustaja [...] 2019. aasta vaideotsusega põhjendamata tõttu rahuldamata. Kaebaja esitas [...] 2019. aastal kaebuse, millega ta jätkuvalt vaidlustab lebokottide tema hinnangul eksliku klassifitseerimise.
- 7 Kaebaja väitel tuleb vaidlusalused lebokotid istmetena klassifitseerida KNi alamrubriiki 9401 8000 või teise võimalusena KNi alamrubriiki 3926 9092 90 0.
- 8 Harmoneeritud süsteemi (edaspidi „HS“) selgitavatest märkustest rubriiki 9401 kohta nähtub, et sellese rubriiki kuuluvad kõik istmed (välja arvatud samas kirjeldatud erandid). Lisaks puuduvad tollitariife käsitlevad sätted või kord, mis näeks ette, et mööblil peab olema teatav vorm või tugevus. Vaidlusalusel tootel on koht istumiseks ja rubriigi sõnastusega on hõlmatud ka mõiste „voodi“. Kuigi tegemist on nimisõnaga, on siiski selge, et voodi eesmärk on võimaldada sellel lamada. Kui maha asetatud liigutataval tootel on võimalik istuda või lamada, siis kuulub see rubriiki 9401, olenemata selle materjalist, suurusest või kaalust. Lisaks kasutatakse vaidlusalust toodet ka eluruumi sisustuselemendina.
- 9 Isegi kui vastustajaga nõustudes lähtuda sellest, et toode ei ole iste, siis tuleks see klassifitseerimise üldreegli 3 punkti b järgi klassifitseerida KNi koodi 3926 9092 90 0 alla. Nimelt määrab plastkile toote põhiomadused, sest toode täidetakse õhuga. Seepärast on lebokoti sihipärase kasutamise korral määrav õhukindlus, mille tagab üksnes plastkile.
- 10 Kui aga asuda seisukohale, et kumbki materjal ei määra toote põhiomadust, siis tuleb see klassifitseerimise üldreegli 3 punkti c järgi klassifitseerida rubriiki 9401. Nimelt konkureeriks nimetatud rubriik sel juhul vastustaja valitud rubriigiga 6306, mistõttu tuleb klassifitseerimise üldreegli 3 punkti c järgi eelistada numbrilises järjestuses kõige viimast rubriiki, see tähendab rubriiki 9401.

- 11 Vastustaja on seevastu seisukohal, et vaidlusalused tooted tuleb kui „muust tekstiilmaterjalist matkatarbed“ klassifitseerida KNi koodi 6306 9000 90 0 alla. Nimelt ei ole need tooted mööbel ega istmed, sest grupi 94 märkuse 2 kohaselt peab mööbel olema konstrueeritud asetamiseks põrandale või maapinnale. Selleks vajab toode kindlat kandepinda või vastavaid kandepunkte, mida lebokotil pole. Lebokott on seevastu teataval määral ebastabiilne ja sellel puudub selgelt määratletud koht istumiseks. Lisaks ei ole see ka sisustuselement, mida kasutatakse ruumi kujundamisel, sest see ei ole konstrueeritud püsivalt paigaldamiseks ega ühte kindlasse asukohta asetamiseks.
- 12 Puudub ka alus kvalifitseerida toode grupi 94 mõnda teise rubriiki, mistõttu tuleb lähtuda materjalist. Sel alusel saab põhimõtteliselt kaaluda klassifitseerimist gruppi 39 (plasttooted) või gruppi 63 (muud tekstiilist valmistooted). Klassifitseerimise üldreegli 3 punkti b järgi on asjakohane klassifitseerida lebokott gruppi 63, sest tekstiil määrab toote põhiomadused. Kriteeriumid nagu laad, kogus ja mass ei vii sihile. Kasutamise seisukohast on nii tekstiil kui ka plast toote toimivuseks samavõrra olulised. Plast hoiab küll õhku, aga ilma tekstiilkatteta läheks plastkile näiteks lebokoti rannaliival vedamise korral väga ruttu katki. Lisaks oleks ebamugav lamada plastkilel ujumisriietes. Pealegi mõjutab tekstiil toote välimust ja määrab seega selle põhiomadused.
- 13 Isegi kui lähtuda sellest, et põhiomadusi määravat materjali ei saa kindlaks teha, oleks tulemus ikkagi klassifitseerimine rubriiki 6306. Klassifitseerimise üldreegli 3 punkti c rakendamisel on nimelt rubriik 6306 tollitariifistiku numbrilises järjekorras grupiga 39 võrreldes kõige viimane.
- 14 Toode on pikikülgedelt kokku õmmeldud, see tähendab ühendatud vastavalt [HSi selgitavate märkuste] XI jaotise märkuse 7 punktile f. Kuivõrd vaidlusalused tooted ei ole „rõivad ega rõivamanused“, on ainus võimalus klassifitseerida need gruppi 63 kui „muud tekstiilist valmistooted“. Selles kirjeldab neid kõige täpsemalt rubriigi 6306 üldmõiste „matkatarbed“ ja materjali omaduste põhjal tuleb need klassifitseerida KNi koodi 6306 9000 90 0 alla.
- 15 Kohtuistung toimus 18. augustil 2021. Eelotsusetaotluse esitanud kohus ja menetlusosalised vaatlesid istungil vaidlusaluse lebokoti näidist.

II.

- 16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus peatab menetluse [...] ja esitab ELTL artikli 267 alusel Euroopa Kohtule resolutsioonis sõnastatud eelotsuse küsimuse.
- 17 Klassifitseerimine oleneb sellest, kas lebokotid on istmed rubriigi 9401 tähenduses. Kui sellele küsimusele vastata eitavalt, siis tuleb lebokott eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul klassifitseerida KNi koodi 6306 9000 90 0 alla.
- 18 Õiguslik raamistik

19 KNi vaidlusalused grupid, rubriigid ja alamrubriigid on sõnastatud järgmiselt:

Rubriigi 9401 sõnastus on järgmine:

„Istmed (v.a rubriigis 9402 nimetatud), voodiks teisendatavad või mitte, ja nende osad“

Alamrubriigi 9401 8000 00 0 sõnastus on järgmine:

„muud istmed“

Gruppi 39 kuuluvad „PLASTID JA PLASTTOOTED“.

Rubriigi 3926 sõnastus on järgmine:

„Muud plastist [...] tooted“.

Alamrubriigi 3926 9092 sõnastus on „muud, valmistatud lehtmaterjalist“ ja alamrubriigil 3926 9092 90 0 „muud“.

Grupiga 63 on muu hulgas hõlmatud „MUUD TEKSTIILIST VALMISTOOTED“.

Rubriik 6306 on sõnastatud järgmiselt:

„Presentkatted, markiisid ja päikesekatted; telgid; paatide, purjelaudade või maismaasõidukite purjed; matkatarbed“.

Alamrubriigi 6306 90 sõnastus on „muud“ ja alamrubriigi 6306 9000 90 0 sõnastus on „muust tekstiilmaterjalist“.

20 Kaupade tariifse klassifitseerimise otsustavat kriteeriumi tuleb üldjuhul otsida kaupade objektiivsetest tunnusjoontest ja omadustest, nii nagu need on kindlaks määratud KNi rubriigi ja asjaomase jao või grupi märkuste sõnastuses (vt KNi klassifitseerimise üldreeglid (eespool ja edaspidi „klassifitseerimise üldreeglid“) ning Euroopa Kohtu 7. veebruari 2002. aasta otsus Turbon International, C-276/00, EU:C:2002:88, punkt 21; 4. märtsi 2004. aasta otsus Krings, C-130/02, EU:C:2004:122, punkt 28, ja 19. juuli 2012. aasta otsus Rohm & Haas Electronic Materials CMP Europe, C-336/11, EU:C:2012:500, punkt 31). Lisaks on Tollikoostöö Nõukogu [nüüd Maailma Tolliorganisatsioon] koostatud HSi selgitavad märkused ja komisjoni koostatud KNi selgitavad märkused olulised, kuigi mitte õiguslikult siduvad vahendid üksikute rubriikide tõlgendamiseks (Euroopa Kohtu 7. veebruari 2002. aasta otsus Turbon International, C-276/00, EU:C:2002:88, punkt 22, ja 4. märtsi 2004. aasta otsus Krings, C-130/02, EU:C:2004:122, punkt 28). Toote otstarve võib olla objektiivne klassifitseerimiskriteerium, juhul kui see tuleneb nimetatud toote olemusest, mida omakorda saab hinnata selle toote objektiivsete tunnuste ning omaduste alusel (vt Euroopa Kohtu 26. mai 2016. aasta otsus Invamed Group, C-198/15, EU:C:2016:362; 1. juuni 1995. aasta otsus Thyssen Haniel Logistic, C-459/93,

EU:C:1995:160, punkt 13; 5. aprilli 2001. aasta otsus Deutsche Nichimen, C-201/99, EU:C:2001:199, punkt 20, ja 18. juuli 2007. aasta otsus Olicom, C-142/06, EU:C:2007:449, punkt 18). Toote otstarve on asjakohane kriteerium aga vaid siis, kui klassifitseerida ei ole võimalik ainult toote objektiivsete tunnuste ja omaduste alusel (Euroopa Kohtu 28. aprilli 2016. aasta otsus Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, punkt 33, ja 16. detsembri 2010. aasta otsus Skoma-Lux, C-339/09, EU:C:2010:781, punkt 47).

- 21 Eelotsuse küsimus
- 22 Eelotsusetaotluse esitanud kohus kaldub pooldama käsitust, et lebokotid ei ole istmed rubriigi 9401 tähenduses.
- 23 Esiteks kahtleb eelotsusetaotluse esitanud kohus juba selles, kas vaidlusalused tooted on üldse „mööbel“ grupi 94 tähenduses. HSi selgitavates märkustes grupi 94 kohta (Üldine, teine lõik, punkt A) märgitakse, et termin „mööbel“ tähistab eluruumide, aedade vms sisustamiseks kasutatavaid tarbeesemeid, aga sisustamiseks kasutatav ese peab jääma ruumi teatava püsivusega. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul pole lebokoti puhul see tingimus täidetud, sest nende sihipärase kasutamise korral võetakse neid erinevatesse kohtadesse kaasa ja kasutatakse seal ajutiselt. Isegi kui üksikjuhul võib neid kasutada teisiti, siis nende objektiivsed tunnused nagu väike kaal ja õhuga täitmine ilma pumba või muu abivahendita võimaldavad neid hõlpsasti transportida, lihtsalt ja kiiresti paigaldada ning samavõrra lihtsalt ja kiiresti taas kokku pakkida. Kokkuvõttes sobivad need teatava ebastabiilsuse ja järjepideva taastäitmise vajaduse tõttu sisustusesemena kasutamiseks vaid piiratud ulatuses.
- 24 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul ei ole lebokotid ka istmed, sest need ei ole valmistatud eelkõige selleks, et nende peal istuda. Istmed peavad [...] [nende kasutajal või kasutajatel] võimaldama nende peal – olenevalt asjaoludest ka erinevates istumisasendites – stabiilselt istuda. Seejuures peab olema võimalik jalad maast lahti tõsta, ilma et see põhjustaks istmelt maha kukkumise või koos istmega ümberminemise. Vaidlusalused lebokotid seevastu niisugust kasutamist ei võimalda. Eelotsusetaotluse esitanud kohus tuvastas vaatlusel, et lebokotil saab stabiilselt istuda ainult siis, kui jalad on kõverdatud ja põrandale asetatud. See tagasihoidlik võimalus lebokotil istuda ei ole piisav, et omistada lebokotile põhimõtteline kasutusotstarve istmena.
- 25 Samuti ei saa eelotsusetaotluse esitanud kohus nõustuda kaebaja argumendiga, mille kohaselt tingib klassifitseerimise sellesse rubriiki rubriigi 9401 edasine sõnastus „[...] voodiks teisendatavad“. Nimelt ei kasutata rubriigi 9401 [saksakeelses] sõnastuses mitte tegusõna „liegen“ (lamama), vaid nimisõna „Liegen“ (lamatsid). Rubriigi 9401 inglisis- ja prantsuskeelses sõnastuses kasutatakse „lamatsite“ asemel sõna „voodid“ (*beds* või *lits*). Kuna siduv on üksnes HSi konventsiooni inglisis- ja prantsuskeelne tekst [viide õiguskirjandusele], siis ei saa kaebaja tugineda sõna „Liegen“ kasutamisele rubriigi 9401 saksakeelses sõnastuses. Pigem tuleb lähtuda mõistest „voodi“. Voodi on tavatähenduse järgi

- mööbliese, mis sobib magamiseks, lamamiseks või puhkamiseks. Selliseks kasutamiseks sobib voodi üksnes juhul, kui sellel on lamamispid, millele kogu keha saab toetuda mis tahes lamamisasendis (selili, kõhuli või külili). Vaidlusalusel lebokotil saab teataval määral stabiilse pikali asendi võtta ainult selili lamades. Seevastu ei saa lebokotti kasutada tavaliseks magamiseks erinevatel viisidel.
- 26 Lisaks peavad tooted nagunii olema eelkõige istmed. Sõnastus „istmed [...] voodiks teisendatavad“ tähendab üheti mõistetavalt seda, et sellesse rubriiki klassifitseerimiseks peab toode olema esmajoones iste.
- 27 Eelotsusetaotluse esitanud kohus kaldub neil kaalutlustel pooldama seisukohta, et vaidlusalused lebokotid tuleb klassifitseerida üldreegli 3 järgi. Erinevalt vastustajast leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et pole võimalik kindlaks teha materjali, mis määrab toote põhiomadused.
- 28 Käesoleval juhul ei saa vastata küsimusele toote põhiomadusi määrava materjali kohta, lähtudes laadist, mahust, kogusest, massist või hinnast. Eelkõige on mõlema materjali (esiteks plastkile ja teiseks tekstiil) hinna vahe nii väike, et selle võib jätta tähelepanuta. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul kehtib sama mõlema aine massi suhtes. Tekstiil on veidi kergem kui kasutatud plastkile, mida võiks pidada põhiomadusi määravaks just seetõttu, et lebokott püütaksegi valmistada võimalikult kerge. Aga ka see erinevus on eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul sedavõrd väike, et seda ei saa pidada oluliseks. Sama kehtib mõlema materjali mahu suhtes. Kaebaja tõi esile, et toote valmistamisel kasutati veidi rohkem plastkile kui tekstiili, kuid vastustaja selgitas kohtuistungil, et kontrollitud näidises oli kasutatud mõnevõrra rohkem tekstiili kui plasti. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul pole oluline, kas tegelikult kasutati toote valmistamisel veidi enam tekstiili või veidi enam plasti. Nimelt ei ole nii väikesed erinevused sobivad selleks, et otsustada, kumb materjal määrab toote põhiomadused.
- 29 Lebokoti kasutamise seisukohast on mõlemad asjaomased materjalid eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul samavõrra olulised. Ilma plastkileta ei saa lebokotti kasutada, sest see ei peaks kinni sinna kogutud õhku. Samas ei saaks lebokotti müüa ilma ümbriskatteta, sest esiteks oleks oluliselt piiratud juba selle kasutusaeg. Kate on lisaks möödapääsmatu selleks, et tagada mugavus eelkõige just ujumisriietes kasutaja keha kokkupuutel lebokotiga. Pealegi on kate vajalik esteetilistel kaalutlustel.
- 30 Eelotsusetaotluse esitanud kohus ei nõustu vastustajaga, nagu määraks kate ainuüksi toote välisilme tõttu selle põhiomadused. Pigem lähtub eelotsusetaotluse esitanud kohus sellest, et mõlemad materjalid on lebokoti kasutamise seisukohast samavõrra olulised.
- 31 Kokkuvõttes kaldub eelotsusetaotluse esitanud kohus toetama seisukohta, et vaidlusalused tooted tuleb klassifitseerimise üldreegli 3 punkti c järgi

klassifitseerida gruppi 63. Kuigi peale gruppi 63 klassifitseerimise saab veel kaaluda klassifitseerimist grupi 39 mõnda rubriiki, siis rubriik 6306 on tollitariifistiku numbrilises järjekorras kõige viimane.

- 32 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib siiski, et eespool kirjeldatud käsitus toote klassifitseerimise kohta on asjakohane ainult juhul, kui asuda seisukohale, et vaidlusalused lebokotid ei ole istmed rubriigi 9401 tähenduses.
- 33 Ühtlasi on eelotsusetaotluse esitanud kohtule teada, et vaidlusaluse impordi ajal, see tähendab 2017. aastaks oli välja antud mitu siduvat tariifiinformatsiooni (peamiselt teistes liikmesriikides ja kõik teiste ettevõtjate taotlusel), milles klassifitseeriti sarnased tooted istmetena. Seejuures ei ole oluline, et nüüdseks need siduvad tariifiinformatsioonid enam ei kehti.
- 34 Samuti pole oluline, et Euroopa Liidu Teataja 29. märtsi 2019. aasta väljaandes (C 119/1) avaldatud KNi selgitavates märkustes grupi 94 kohta (punkt 03.0) märgiti käesolevas asjas vaidlusaluste toodetega sarnaste toodete kohta, et need ei ole mööbel grupi 94 tähenduses, vaid olenevalt nende koostismaterjalist on need kas rubriiki 6306 kuuluvad matkatarbed või gruppi 39 või 40 kuuluvad tooted. Nimelt pole viidatud selgitavad märkused õiguslikult siduvad ja lisaks puudub neil tagasiulatuv mõju.
- 35 Tulenevalt vaidlusalusel ajavahemikul kehtinud siduvatest tariifiinformatsioonidest jääb siiski kahtlus, kas on põhjendatud keelduda vaidlusaluste lebokottide klassifitseerimisest rubriiki 9401 istmetena selle rubriigi tähenduses.